

Wychowanie i opieka nad niemowlęciem i małym dzieckiem - wybrane zagadnienia (WYK) - 2019/2020

/semestr zimowy/ - dr Ewelina Świdrak

Cele przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z wybranymi zagadnieniami dotyczącymi opieki i wychowania niemowlęcia i małego dziecka.

Celem jest również nabycie przez studentów umiejętności komunikacji z małym dzieckiem, a zwłaszcza trafnego odczytywania jego potrzeb i odpowiadania na nie.

Celem przedmiotu jest również ukazanie prawnych możliwości i warunków tworzenia instytucji opieki nad małym dzieckiem – żłobków, klubów dziecięcych.

Wymagania wstępne

Psychologia ogólna, psychologia rozwoju człowieka – zagadnienia ogólne, pedagogika ogólna, psychopedagogika prenatalna.

Efekty kształcenia dla przedmiotu

K_W05 student posiada aktualną i poszerzoną wiedzę na temat rozwoju noworodka i małego dziecka, w szczególności rozwoju poznawczego, społecznego, emocjonalnego i moralnego.

K_W06 student ma wiedzę na temat mechanizmów tworzenia więzi między matką a dzieckiem oraz między dzieckiem a innymi bliskimi mu osobami.

K_W08 student ma wiedzę dotyczącą komunikacji między dorosłym a niemowlęciem lub małym dzieckiem, a także między starszym i młodszym dzieckiem oraz między rówieśnikami małego dziecka.

K_W03 student ma wiedzę dotyczącą specyfiki, wartości, celów i metod wychowania i opieki nad małym dzieckiem z uwzględnieniem perspektywy historycznej i obecnej.

K_W14 student ma wiedzę dotyczącą możliwości instytucjonalnej opieki i wychowania dziecka do lat trzech.

K_U01 student potrafi obserwować rozwój małego dziecka i odpowiadać na jego potrzeby rozwojowe.

K_U07 student potrafi skutecznie komunikować się z małymi dziećmi, dzięki obserwacji i zrozumieniu specyfiki ich funkcjonowania.

K_K01 student rozumie potrzebę dostosowania zdobytej wiedzy do osobowości konkretnego dziecka.

K_K08 student przyjmuje właściwą postawę wobec małego dziecka pełną zaangażowania i pozytywnych emocji.

Metody dydaktyczne

Wykład, prezentacja multimedialna, pokaz i opis, dyskusja.

Treści programowe przedmiotu

1. Kompetencje poznawcze noworodka i niemowlęcia;
2. Rozwój społeczno – emocjonalny niemowlęcia i małego dziecka;
3. Język niemowlęcia i małego dziecka oraz specyfika komunikacji z nim;
4. Rola bliskich w wychowaniu małego dziecka matki, ojca, rodzeństwa, rówieśników, dalszej rodziny – specyfika relacji;
5. Wiąż i przywiązanie a możliwości opieki zastępczej nad małym dzieckiem;
6. Instytucje opieki nad małym dzieckiem – (regulacje prawne dotyczące opieki nad małym dzieckiem, formy opieki – żłobki, kluby dziecięce, dzienny opiekun) warunki tworzenia żłobków;
7. Propozycje zajęć edukacyjnych i wychowawczych, a także zabaw dla małych dzieci uczęszczających do żłobka lub klubu dziecięcego;

8. Skuteczny opiekun zastępczy – charakterystyka cech i zachowania;
9. Wartości i cele w wychowaniu małego dziecka z uwzględnieniem perspektywy historycznej oraz obecnej;
10. Metody wychowania małego dziecka –naśladownictwo, trening, rodzic jako wzór osobowy
11. Żywienie małego dziecka w przeszłości i obecnie (standardy WHO);
12. Opieka nad małym dzieckiem w przeszłości. Postrzeganie niemowlęcia i matki w przeszłości, stosunek do karmienia piersią w kulturze europejskiej;
13. Wartości edukacyjne i wychowawcze zabawek i akcesoriów dla małych dzieci – krytyczna ocena;
14. Sen niemowlęcia i małego dziecka;
15. Higiena i trening czystości małego dziecka;
16. Przygotowanie małego dziecka do pobytu w przedszkolu.

Kryteria oceny i sposoby weryfikacji zakładanych efektów kształcenia

Egzamin ustny

Literatura podstawowa i uzupełniająca

- A. Brzezińska. Psychologiczne portrety człowieka. GWP. Gdańsk 2015
H. R. Schaffer. Rozwój społeczny. Dzieciństwo i młodość. Wyd. UJ. Kraków 2006
H. R. Schaffer. Psychologia dziecka. Wyd. PWN. Warszawa 2005
J. Bowlby. Przywiązanie. PWN. Warszawa 2007
H. Krauze-Sikorska, K. Kuszak, G. Rura, K. Sadowska. Dziecko do lat trzech w systemie opieki i edukacji. Źródła wsparcia i zagrożeń. Poznań 2016 Wyd. UAM,
W. Sears, M. Sears. Księga rodzicielstwa bliskości. Przewodnik po opiece i pielęgnacji dziecka od chwili narodzin. Warszawa 2013
J. D. Sparrow, T. B. Brazelton. Rozwój dziecka. Od 0 do trzech lat. GWP. Sopot 2015
H. Renz – Polster. Zrozumieć dzieci. Jak kształtuje nasze dzieci ewolucja. Poznań. MediaRodzina 2012
17. Literatura uzupełniająca:
A. Brzezińska, J. Janiczewska-Rain. W poszukiwaniu złotego środka. Rozmowy o rozwoju człowieka. Wyd. Znak. Kraków 2005
G. Doliński. Jak u nas chowano dzieci? Zarys dziejów pedagogiki polskiej. Warszawa Drukarnia Granowskiego i Sikorskiego 1899
S. Gerhardt. Znaczenie miłości. Jak uczucia wpływają na rozwój mózgu. Wyd. UJ. Kraków 2010
S. Silska. Ewolucja poglądów na żywienie niemowląt w XIX i XX wieku. Poznań 2013.

Utworzenie: 2019-10-04 10:16 eswidrak

Modyfikacja: 2019-10-04 10:19 eswidrak

Weryfikujący: Opozda Danuta (danan) - 2019-11-19 18:57 Zaakceptowane